Vláda SR a Slovalco podpísali memorandum: výroba primárneho hliníka v Žiari nad Hronom sa má obnoviť v roku 2027

28.2.2026 - | Úrad vlády Slovenskej republiky

Dnes v Žiari nad Hronom podpísali zástupcovia vlády so spoločnosťou Slovalco Memorandum o porozumení, ktorým sa vytvára možnosť opätovného spustenia pozastavenej výroby primárneho hliníka. „Dnes sme podpísali veľmi dôležité memorandum, ktoré určuje kroky, ktoré budeme robiť v najbližších dňoch a týždňoch, aby v roku 2027 mohla byť opätovne obnovená výroba," uviedol predseda vlády. Podľa jeho slov bude prvé stretnutie, ktoré má viesť k realizácii memoranda, v pondelok na úrade vlády. Vláda ma eminentný záujem, aby sa v Žiari nad Hronom obnovila výroba primárneho hliníka.

„Chceme sa obrátiť na Európsku komisiu, aby nám odsúhlasila zmenu našej, slovenskej štátnej schémy, ktorá je presne určená pre firmy, ako je Slovalco, a ďalšie firmy, ktoré majú obrovskú spotrebu elektrickej energie," povedal Robert Fico. Vláda chce zmeniť niektoré parametre v tejto schéme tak, aby bola podobná, ako je v Nemecku. „Je to schéma, ktorá plne zodpovedá právnym predpisom Európskej únie," uviedol premiér. Vláda navrhuje maximalizovať možnosti štátnej schémy pre podniky, ako je Slovalco. Je tam niekoľko návrhov, napríklad, aby vláda mohla použiť z príjmov z emisných povoleniek viac ako 25 % na kompenzáciu nepriamych nákladov, návrh na zníženie príspevkov do jadrového fondu, ale aj návrh na podpísanie desaťročnej zmluvy o dodávkach elektrickej energie za komerčné ceny spoločnosti Slovalco zo zdrojov, ktoré kontroluje štát. „Na toto sa neposkladajú občania SR ani jediným centom. Výlučne sa bavíme o schéme príjmov, ktoré máme z predaja emisných povoleniek," zdôraznil predseda vlády.

„Spoločnosť Slovalco je typickým príkladom a typickou obeťou zle nastavených klimatických cieľov a klimatickej politiky EÚ," dodal premiér. Spoločnosť musela prestať vyrábať primárny hliník v roku 2023 kvôli enormným cenám elektrickej energie. „Hliník je kritický materiál. Firma ho vyrábala spôsobom, ktorý je ekologický, a rozsahom, ktorý významnou mierou prispieval k celkovej produkcii primárneho hliníka v rámci EÚ," povedal Robert Fico.

Podľa premiéra zastavenie výroby nemalo zmysel. „My si zatvoríme kvôli vysokým cenám elektrickej energie efektívnu, ekologickú fabriku, ktorá vyrába kritický materiál, ktorý potrebujeme, a tento materiál dovážame v miliónoch ton z iných regiónov sveta do Európy. Nehovoriac o tom, aký dopad ma výroba hliníka v týchto krajinách, kde nemajú také náročné klimatické ciele," uviedol predseda vlády. Spoločnosť Slovalco pri výrobe jednej tony primárneho hliníka vyprodukovala len 4 tony emisií, ale mimo Európy boli tieto dopady násobne vyššie.

Premiér počas stretnutia v spoločnosti Slovalco povedal, že na najbližšom marcovom samite Európskej únie predloží Európska komisia návrhy, ako znížiť cenu elektrickej energie. „Nemôžeme mať ceny elektrickej energie tri až štyrikrát vyššie než mimo európske krajiny," zdôraznil Robert Fico. Predseda vlády tiež požiadal ÚRSO, aby ešte pred týmto samitom zvolal medzinárodné stretnutie regulátorov, ktorí sa vyznajú v tvorbe ceny elektrickej energie. „Najväčším problémom sú emisné povolenky, ktoré významnou mierou zdražujú elektrickú energiu," uviedol premiér.

Vláda bude na Európsku komisiu vytvárať obrovsky tlak, nielen politický, ale aj odborný. „Je zhoda v Únii, že najväčšou prekážkou, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť EÚ, sú ceny elektrickej energie," podčiarkol Robert Fico. Podpísané memorandum vyjadruje spoločnú ambíciu hľadať riešenia, ktoré

by mohli podporiť obnovenie výroby v Slovalcu – modernej hlinikárni využívajúcej vyspelé technológie.

Závod patrí medzi energeticky najefektívnejších výrobcov primárneho hliníka v Európe, čo z neho robí strategicky významné priemyselné aktívum. Výroba primárneho hliníka v Slovalcu bola ukončená v roku 2023, najmä z dôvodu vysokých cien elektrickej energie a nepriaznivých rámcových podmienok na Slovensku. Odlieváreň v Slovalcu však pokračovala v recyklačnej činnosti a naďalej zásobuje zákazníkov v regióne.

https://www.vlada.gov.sk/tlacove-spravy/vlada-sr-a-slovalco-podpisali-memorandum-vyroba-primarneho-hlinika-v-ziari-nad-hronom-sa-ma-obnovit-v-roku-2027